

**KATEKEŻI FUQ SAN
ĠWANN BATTISTA (4)
IR-RWOL TA' ĠWANNI
L-BATTISTA, BĦALA
XHUD TA' ĠESÙ**

Marcello Ghirlando

Fit-tielet kapitlu tal-Vangelu ta' San Ġwann (3:22-30) hekk naqraw: Wara dan, Ġesù gie mad-dixxipli tiegħu fl-art tal-Lhudija, u baqa' hemm magħhom jgħammed. Ġwanni wkoll kien qiegħed jgħammed f'Ġhajnun, qrib Salim, għax f'dik in-naħa kien hemm haġna ilma; u n-nies kienet tiġi biex titgħammed. Sa issa lil Ġwanni kienu għadhom ma tefgħuhx fil-habs. Mela d-dixxipli ta' Ġwanni tlewwmu ma' wiehed Lhudi fuq ir-rit tal-purifikazzjoni, u ġew għand Ġwanni jgħidulu: "Rabbi, kien hemm raġel miegħek in-naħa l-oħra tal-Ġordan, dak li int xhedt għalih. Issa, ara, hu qiegħed jgħammed, u kulhadd sejjer għandu." Ġwanni weġibhom: "Hadd ma jista' jirċievi xi haġa jekk ma tingħatalux mis-sema. Intom stess tistgħu tixhdu li jiena għeditkom li 'jien m'iniex il-Messija,' imma biss li 'jien kont mibgħut qablu.' Dak li għandu l-għarusa huwa l-għarus; imma l-habib ta' l-għarus, li jkun hdejjh u jisimghu, jifrah haġna meta jisma' lehen l-għarus. U dan hu l-ferħ li bih qalbi mtliet. Jenħtieġ jikber hu u nickien jiena."

Fil-katekezi ta' qabel iffukajna f'tit fuq il-messaġġ essenzjali ta' Ġwanni l-Battista u jekk tiftakru tajjeb, kieku kellna niġbru f'kelma l-messaġġ tal-Battista, il-kelma hija

Konverzjoni. Tajna ħarsa haġifa lejn il-Vangeli Sinottici, b'mod partikulari l-Vangelu skont San Luqa u ndunajna kemm Ġwanni, biex ihejji l-poplu biex jilqa' lil Kristu, ippriedka magħmudija ta' indiema. Messaġġ qawwi ta' konverzjoni u, jekk tiftakru tajjeb, stajna niġbu quddiem għajnejna kemm xi kultant Ġwanni kien iebes meta kien qed jitlob min-nies dik il-bidla radikali biex jilqgħu lil Kristu l-Mulej.

Illum nixtieq niffoka fuq, mhux tant il-messaġġ ta' Ġwanni l-Battista, imma fuq ir-rwol tiegħu bħala xhud għal Ġesù. Aħna lil San Ġwann il-Battista, b'mod partikulari nsejnhulu 'martri' u meta nużaw il-kelma 'martri', ġeneralment nirreferu għal dawk il-qaddisin, inkluż Ġwanni l-Battista, illi waslu saħansitra biex ixerrdu demmhom għal Kristu u għall-Vangelu tiegħu. Imma forsi għal min ma jafx, il-kelma 'martri' fil-Grieg

tfisser 'xhieda'. Ahna lkoll imsejhin biex inkunu martri, mhux fis-sens li jaqtgħulna rasna għal Kristu, imma msejhin billi nkunu xhieda ta' Ġesù, xhieda tal-Vanġelu. U jiena nahseb meta nħarsu lejn San Ġwann il-Battista, għalhekk proprju xtaqt niffoka fuq dil-ħaġa lllum, nistgħu ngħidu b'mod partikulari fir-Raba' Vanġelu, il-Vanġelu skont San Ġwann,

l-Evangelista jinsisti illi jippreżenta lil Ġwanni l-Battista bħala martri ta' Ġesù, bħala xhieda ħajja ta' Ġesù. Jien ma nafx jekk tafux, imma r-Raba' Vanġelu, jġigifieri l-Vanġelu skont San Ġwann, ħames darbiet isemmi lill-Prekursur ta' Ġesù. Isemmieh f'dik l-introduzzjoni solenni għall-Vanġelu li teknikament insejġulha l-**Prologu ta'**

San Ġwann u fil-fatt digà hemmhekk, l-Evangelista juri r-rwol ta' Ġwanni.

Fl-1 Kapitlu, f'dik l-introduzzjoni solenni, il-Prologu tal-Vanġelu skont San Ġwann, l-Evangelista hekk kien kiteb: "Kien hemm raġel mibgħut minn Alla jismu Ġwanni. Dan ġie bħala xhud biex jixhed għad-Dawl biex bih kulhadd

jemmen. Ġwanni ma kienx id-dawl imma ġie biex jixhed għad-Dawl.” Jekk qgħadna attenti, fi ftit vrus tghoddhom fuq subgħajk, għax ried, l-Evangelista jgħid li Ġwanni huwa xhud. Imbagħad ġie biex jixhed għad-Dawl. Allura tindunaw mal-ewwel kif l-Evangelista San Ġwann bl-ewwel daqqa ta’ pinna fil-Vangelu tiegħu jipponta subgħajh lejn Ġwanni u jara fih profeta, imma profeta illi kellu jixhed għal Kristu.

Interessanti wkoll, illi aktar ’il quddiem, dejjem fl-ewwel kapitlu tar-Raba’ Vangelu, għal tliet darbiet, l-Evangelista jippreżenta

lil Ġwanni l-Battista fir-rwol tiegħu bhala xhud ta’ Ġesù. Ippermettuli naqra xi vrus mill-ewwel kapitlu qabel ma nispjega l-Vangelu li għazilt għal din ir-raba’ katekezi li prattikament hija l-aħhar darba, li mbagħad l-Evangelista jsemmi lil Ġwanni l-Battista.

L-ewwel kapitlu, illi l-Evangelista jaqsmu fuq medda ta’ sitt ijiem, imbagħad it-2 Kapitlu bit-Tieg ta’ Kana, għandna s-seba’ jum. Hekk hu din hija interessanti għal min jistudja l-Evangelju skont San Ġwann. L-Evangelista jikteb il-Vangelu tiegħu fuq medda ta’ sebat ijiem.

Tfakkarkom f’xi haġa din? Il-Ktieb tal-Ġenesi. Alla johloq id-dinja f’sitt ijiem u mbagħad jistrieħ fis-seba’ jum. Qisu bhala donnu, l-Evangelista, meta jirrakkonta, allura bil-mod tiegħu partikulari, il-hajja ta’ Ġesù, jibda l-Vangelu ta’ Ġesù fuq sebat ijiem biex juri li Alla permezz ta’ Ġesù l-Messija kien qed jagħmel holqien ġdid. Interessanti illi din il-medda ta’ sebat ijiem, tagħlaq bit-Tieg ta’ Kana, meta “Ġesù juri l-glorja tiegħu, u d-dixxipli tiegħu jemmnu fiH”.

Hekk hu, matul il-medda ta’ dawn is-sebat ijiem, l-ewwel tlett ijiem, prattikament

huma ddedikati għax-xhieda ta' Ġwanni l-Battista. Ġwanni li jixhed li Ġesù mhux biss il-Messija, kif sejr in nisimghu, imma li huwa l-Ħaruf ta' Alla - għal darbtejn -, li Ġesù hu l-Ħaruf ta' Alla li jnehhi d-dnubiet tad-dinja, anzi jixhed ukoll il-Battista li Ġesù huwa l-Iben ta' Alla. Fil-fatt meta nifthu l-1 Kapitolu fil-vers 19, l-Evangelista jgħid: "Ix-xhieda ta' Ġwanni kienet din: Meta l-Lhud ta' Ġerusalem bagħtu għandu xi Qassisin u Leviti biex jistaqsuh: "Int min int? Hu stqarr bla ma ċaħad: "Jien

m'inix il-Messija." Xi kultant b'nofs ċajta jien ngħid li Ġwanni l-Battista ma kienx ibati, kif jgħidu l-psikologi, bi križi ta' identità. Fis-sens, illi kien jaf min kien. Kien jaf x'kienet il-missjoni tiegħu. Kien jaf b'mod preċiż. Ovvjament, wara snin twal ta' talb u riflessjoni fid-deżert, kif konna għidna fit-tieni katekezi, kien jaf li l-irwol tiegħu kien illi jhejji t-Triq għall-Mulej u mhux bis ihejji t-Triq għall-Mulej kif qegħdin ngħidu, imma x'hin Ġesù jkun preżenti f'nofs il-Poplu Tiegħu ikun xhud tiegħu. Għalhekk, f'dan

l-ewwel jum tal-Vangelu ta' San Ġwanni, l-Evangelista jgħid illi Ġwanni gie biex jixhed u jistqarr: "Jiena ġejt nghanmed bl-ilma, imma f'nofskom hemm wiehed li intom ma tafuhx u li ġej warajja. Jien lanqas ma jisthoqqli nħoll il-qafla tal-qorq tiegħu." Meta mbagħad ibexbex it-**tieni jum**, l-Evangelista jgħid: "L-għada, Ġwanni ra lil Ġesù riesaq lejha u qal: "Araw il-Ħaruf ta' Alla li jnehhi d-dnub tad-dinja."

Interessanti li fir-Raba' Vangelu, skont San Ġwanni, l-Evangelista ma jirrakuntax direttament il-Magħmudija ta' Ġesù, imma jgħid lil Ġwanni l-Battista jixhed għal dik il-magħmudija li minnha l-Prekursor jagħraf li Ġesù huwa l-Ħaruf ta' Alla u l-Iben ta' Alla. Isimghu l-kliem tal-Vangelu: "Dan hu li għaliH għidtilkom: Warajja ġej bniedem li hu aqwa minni għax gie qabli. Anqas jien stess ma kont nafu, imma għalhekk ġejt nghanmed bl-ilma, biex Hu jkun mgħarraf lil Israel. U Ġwanni xehed għaliH."

Qed tindunaw kemm l-Evangelista qed jimmartella fuq l-istess grampun? Ġwanni huwa x-xhieda ta' Ġesù u Ġwanni xehed għaliH u qal: "Jien rajt l-Ispirtu nieżel mis-sema bħal hamiema u jogħħod fuqu. Tabilhaqq lanqas jien ma kont nafu, imma dak li

baghatni nġammed bl-ilma hu stess qalli: Fuq min tara l-Ispirtu jinzel u joqġhod, Dak hu li jġammed bl-Ispirtu s-Santu. Dan rajtu b'ġhajnejja u għalhekk xehedt dan Hu l-Iben ta' Alla.”

Interessanti mbaġħad għaliex fil-bidu tat-**tielet jum**, Ġwanni jerga', jixhed meta jħares lejn Ġesù li kien għaddej minn hemm u qal: “Araw il-Ħaruf ta' Alla”. Imbaġħad il-Vanġelu jkompli u jirrakkonta kif żewġ dixxipli ta' Ġwanni laqgħu x-xhieda tiegħu u marru wara Ġesù. Jekk intom qed tindunaw, bosta vrus tal-ewwel kapitlu tal-Vanġelu skont San Ġwann, qed jinsisti fuq il-**kelma** li kontinwament jirrepeti l-Evanġelista: Ġwanni huwa xhieda.

Ġwanni jixhed, jixhed għad-Dawl, dak id-Dawl veru li kellu jdawwal lill-bnedmin, Ġwanni jixhed għal darbtejn li Ġesù hu l-Ħaruf ta' Alla li jnehħi d-dnub tad-dinja. Imbaġħad jerga' jgħid fit-**tieni jum**, li Ġesù hu l-Iben ta' Alla. Araw xi ġmiel ta' missjoni li kellu l-Battista. Kien konxju li hu kien daqs li kieku dak is-sinjal tat-triq li qed jindika il-veru Messija. Tinsewx illi Ġwanni kien popolari ħafna fi żmien! Anke meta miet, il-Battista baqa' popolari ħafna. Fil-fatt, waqt il-vjaġġi missjunarji ta' San Pawl, meta Pawlu jasal

għall-ewwel darba fil-belt ta' Efesu, fl-Asja Minuri, fit-Turkija ta' llum, kont għadek issib grupp ta' nies li x'aktarx kienu għadhom dixxipli ta' Ġwanni l-Battista. U proprju għalhekk l-Evanġelista fir-Raba' Vanġelu, jinsisti ħafna li jipprezenta lil Ġwanni l-Battista, mhux bħala l-Messija, imma bħala dak li kellu jixhed għall-Messija u dan jiġi kkonfermat allura fil-Vanġelu li qrajna fil-bidu tal-Katekezi.

Ħa nerga' nirrepeti t-tieni parti tal-Vanġelu għax tant hija sabiħa: “Meta d-dixxipli ta' Ġwanni jmorru għand il-Battista jgħidulu: “Rabbi, dak (għal Ġesù qed jgħidu), qed jġammed!” Xi jwieġeb Ġwanni: “Hadd ma jista' jirċievi xi haġa jekk ma

tinghatalux mis-Sema. Intom stess tixhdu li jien għidtilkom li jien m'inix il-Messija, imma biss li jien kont mibgħut qablu. Jien m'inix il-Messija.” Imbaġħad iżid, u hawn hi l-kelma sabiħa ta' dan il-Vanġelu: “Dak li għandu l-għarusa huwa l-għarus, imma l-ħabib tal-għarus li jkun hdejh u jisimgħu, jifrah ħafna meta jisma' lehen l-għarus u dan hu l-ferħ li bih qalbi mtliet. Jehtieg jikber Hu u niċċekken jien!”

X'ried jgħid il-Battista meta juza s-simbolizmu tat-tigijiet fi żmien Ġesù u forsi anki ta' żmienna? Lil Ġesù jindikah bħala l-għarus u lulu nnifsu, Ġwanni, jqis lulu nnifsu bħala l-ħabib tal-għarus fit-tigijiet, (il-*bestman* ta' llum), imma

forsi kellu iktar importanza minn ta' lllum għax fejn ma kienx jasal l-għarus finanzjarjament għat-tieg, kien jidhol hu u jhallas hu. Fi żmien Ġesù, il-ħabib tal-għarus kien importanti ħafna, kien jorganizza l-festa tat-tieg, kien jidhol hu anke finanzjarjament responsabbli biex it-tieg ikun suċċess – is-suċċess tat-tieg tal-għarus kien ukoll il-ferħ tal-ħabib tal-għarus. Allura, Ġwanni bhala xhieda, qed iqis lil Ġesù bhala l-għarus tal-Poplu l-Magħżul. Din hija interessanti ħafna għax qed tibgħatna allura fl-Antik Testament. Mhux l-ewwel darba li l-Profeti Ġeremija, Eżekjel, Isaija, Hosegħa, dejjem ippruvaw ifiehmu l-imħabba ta' Alla lejn il-Poplu Tiegħu daqs li kieku l-imħabba tal-għarus - Alla, u l-għarusa – l-Poplu Magħżul. Diversi huma s-siltiet tal-profeti li juru illi l-imħabba mqanqla, passjonali li l-għarus – Alla, kellu għall-għarusa tiegħu, li mhux dejjem skont l-Istorjatas-Salvazzjoni kienet fidila lejn Alla, fidila lejn il-Patt, fidila lejn il-Liġi ta' Mosè. Allura, għal Ġesù, qed jagħraf li Ġesù hu Alla u “jiena xehedt li dan hu l-Iben ta' Alla” u qed iqis lil Ġesù bhala Alla illi resaq bi mħabba tremenda lejn il-Poplu Tiegħu permezz tal-inkarnazzjoni tiegħu, permezz tal-għotja tiegħu nnifsu lill-Poplu, allura lill-għarustu. Kemm hi sabiħa! Ġwanni qed iqis lil

Ġesù bhala dak Alla li qed jersaq b'imħabba t'għarus, b'imħabba passjonali lejn il-bnedmin illi mbaġħad kellhom jemmnu fih. “Meta Bin il-Bniedem ikun mgħolli 'l fuq, jiena niġbed lill-bnedmin kollha lejja.” Mela Ġwanni qed jara li Ġesù huwa l-isbaħ espressjoni tal-imħabba ta' Alla għall-Poplu Tiegħu u qed iqis lilu nnifsu bhala l-ħabib tal-għarus.

Mhux ta' b'xejn jgħid dak il-kliem: “Imma l-ħabib tal-għarus li jkun hdejh u jisimgħu, jifrah ħafna meta jisma' lehen l-għarus, u dan hu l-ferħ li bih qalbi mtliet!” Kemm hi sabiħa! Ġwanni qed jifrah bil-preżenza ta' Ġesù f'nofs il-Poplu Tiegħu. Il-ħabib tal-għarus, Ġwanni l-Battista li kien diġà xehed għall-Messija: “Araw il-Ħaruf ta' Alla li jnehhi d-dnubiet tad-dinja! Dan huwa l-Iben ta' Alla, huwa ikbar minnu u jien ma jisthoqqlix inħoll il-qfieli tal-qorq tiegħu.” Hekk hu dak li kien xehed għaliH, issa qed jiggosta l-ferħ tal-preżenza tiegħu. Ġwanni jifhem li Ġesù qed jgħammed skont il-Vangelu ta' San Ġwann... skont din is-silta li qrajna, Ġwanni jifhem li Ġesù li qed jibda l-ministeru tiegħu, qed jibda jfawwar lill-Poplu Tiegħu bl-imħabba divina - l-għarus li qed iħobb lill-għarustu u Ġwanni jiggustah dan il-mument illi jikkontempla, allura nużaw kelma aktar tqila, li jikkontempla l-preżenza

ta' Ġesù li diġà qed jibda l-ministeru pubbliku tiegħu fost il-Poplu Tiegħu. Din hi xi haġa illi timla bil-ferħ il-qalb tal-Battista li allura jista' jagħlaq din il-Kelma tant sabiħa! Hija l-aħħar kelma tal-Battista fir-Raba' Vangelu: “Jeħtieġ jikber Hu u nickien jien.”

Ġaladarba l-imħabba ta' Alla faqqgħet fost il-poplu bil-preżenza ta' Ġesù, Ġwanni jifhem, il-ħabib tal-għarus jifhem li l-missjoni tiegħu kienet waslet fi tmiemha. Allura joħroġ b'dik il-kelma tant sabiħa: “Jeħtieġ jikber Hu u nickien jien.” Kemm hi sabiħa! Kieku nużaw kliem aktar sempliċi, Ġwanni ma meliex rasu, rasu ma kibritx bil-missjoni tiegħu. Fehem b'umiltà u sincerità kbira, b'realiżmu kbir, x'kienet il-missjoni tiegħu, jagħmilha u, meta Ġesù jfaqqgħa l-imħabba tiegħu lejn il-Poplu, lanqas xrara ta' għira ma tinbet. Imma qalbu mtliet bil-ferħ, il-qalb tal-ħabib tal-għarus ferħet bil-preżenza u bl-imħabba tal-għarus. Allura kif diġà għidna, Ġwanni jifhem illi l-missjoni tiegħu kienet waslet fit-tmiem.

Jista' dan ir-rwol ta' xhud ta' Ġwanni jdawwal il-ħajja tagħna? U żgur li jista'! Ahna lkoll 'martri' kif għidna fil-bidu, ilkoll imsejħin biex inkunu 'martri', mhux martri tad-demmi, - forsi xi hadd ikollu din il-grazzja, avolja hadd ma jixtieq imut -,

imma ahna kollha msejhin biex inkunu xhud ta' Ġesù, biex inkunu sinjal haj bl-imġiba taghna ta' twemmin taghna fil-prezenza ta' Ġesù fil-hajja taghna. Kemm hu sabih meta tisma' esperjenzi ta' min resaq lejn il-Knisja, ta' min resaq lejn il-Vangelu minhabba x-xhieda sabiha tal-insara, minhabba x-xhieda sabiha ta' xi hadd li xehed ghal Kristu bil-karita' tieghu, xehed ghal Kristu bl-imġiba tieghu, forsi anke jekk kien necessarju, bil-kelma tieghu!

Ġwanni jfakkarna, illi din hija l-missjoni taghna lkoll bhala nsara li nkunu sinjal illi jixhed ghal Kristu. Issa b'kunsiderazzjoni ohra, ghax tant hija qawwija l-Kelma li jghid Ġwanni, illi jifrah ghidna, ftit sekondi ilu, jifrah bil-prezenza ta' Ġesù u jhoss "Illi issa jehtieg li jikber hu u nickien jien." Hekk hu, forsi kieku sewwa nsaqsu lilna nfusna fit-talb taghna: fix-xhieda li naghtu kemm niggustaw il-prezenza ta' Ġesù f'hajjitna? Kemm inhallu qalbna bhal ta' Ġwanni timtela bil-ferh, ghax il-Mulej huwa prezenti f'hajjitna, fil-ferh u fin-niket, fis-sahha u fil-mard, fil-hemm, f'kull sitwazzjoni sabiha, anke f'sitwazzjonijiet imwieghra? Jekk Ġesù hu prezenti, min allura, qisu bhal donnu qed jghid Ġwanni, jista' jisraq il-ferh mill-qalb taghna?

"Aktar ma jikber Hu u nickien jien," aktar il-ferh ikun shih.

"Jien gejt biex ikollkom il-ferh u biex il-ferh taghkom jibqa,"

jghid Ġesù fil-Vangelu ta' San Ġwann.

Ejjew nitolbu l-grazzja ghall-merti tal-Battista, illi nickien, nickien fid-dnub, fl-egoizmu, fl-ghira, halli nhallu l-prezenza ta' Kristu tidher aktar fina u tkun verament ghajn tal-ferh taghna.

"U dan hu l-ferh li bih qalbi mtliet."

"Jehtieg jikber Hu u nickien jien."